

Sancta Simplicitas!

Адаптирана (от "Протестантска история")

През 2015 г. се навършиха 600 години от смъртта на известния мислител, реформатор и проповедник Ян Хус, преподавател и ректор на Карловия университет. Когато го привързали за стълба и натрупали около него дървата за кладата, придружаващият го кардинал му предложил за последен път да се отрече от учението си. Ян Хус категорично отказал оставайки верен на думите от своята проповед: „Ако забележа в заповедите на папата нещо, противоречащо на истината, то аз никога няма да се подчиня, дори ако поставите пред мен огън, приготвен за изгаряне на тялото ми!“

стр. 16

За кои идеи е изгорен

Ян Хус е силно повлиян от английския теолог Джон Уиклиф (1331-1384). Хусисткото учение в началото на 15 век съдържа почти буквално идеите на Уиклиф, приложени в чешката реалност. Ян Хус превежда Библията на говорим чешки език, съставя чешка граматика и пише проповедите си на чешки език. Остро критикува пороците на висшето духовенство. Той поучава, че църквата е невидима, определена от Бога и никоя видима църква или свещеник не може да определя кой може да стане част от нея. Хус поддържа чисто протестантското учение, че спасението на душата не зависи от връзките с видимата църква, а от личното взаимоотношение между човека и Бога. Хус се обявява против две конкретни църковни практики, а именно: индулгенции и отслужване на литургии за мъртвите.

Влиянието на Хус

Със своите проповеди и лекции пред студентите в Пражкия университет той става безспорен водач на чехите в борбата им срещу германското влияние и католическия клерикализъм. Хус е считан за първият реформатор, живял сто години преди Лутер, Калвин и Цвингли. Смъртта му довежда до масово народно движение в Чехия известно като Хуситски

войни, повлияли значително на духовния облик на Европа през 15 и 16 век, смятани и до днес за символ на борбата за свобода и справедливост.

Изгарянето

Ян Хус бива отлъчен от Църквата и през 1412 г. е принуден да напусне Прага. Три години по-късно е призван да се яви на съд пред Констанцкия събор в град Констанц, Германия. На 6 юли 1415 Хус е осъден като еретик. Предложено му е да се откаже от убежденията си и да спаси живота си, но той не приема. Кладата е запалена не с друго, а с преписи на чешките преводи на книгите на Уиклиф.

Изразът „Свещена простота“

Тъй като огънят не се разгорял бързо, една старица, случайно попаднала на мястото на екзекуцията, хвърлила няколко сухи съчки в огъня. Виждайки това, Ян Хус, чийто съзнателен живот преминал в защита на бедните, произнесъл: Sancta Simplicitas!, или „О, свещена простота!“

Пророчеството на Хус

Обхванат от огнените пламъци на кладата, Ян Хус пророкува: „След 100 години Бог ще издигне мъж, чийто призив за реформация няма да може да бъде заглушен“. Малко повече от 100 г. на празника на Всички светци, 1517 г., Мартин Лутер заковава на портата на Вишенберската катедрала своите 95 тезиси, които стават крайъгълен камък на Реформацията.

Седмте правила на Хус

Много известни стават седмте правила на Хус, които гласят: „Затова, верни християни, търсете истината, слушайте истината, научете истината, обичайте истината, говорете истината, прилепете се към истината, защитавайте я до смърт, защото истината ще ви направи свободни.“